

Mededelingen

Portefeuillehouder: G. Rebel

Betreft : Aanpassing stukken begroting 2024
Aan : Leden van de Raad
T.b.v. : Begrotingsraad 2 november 2023
Van : G. Rebel
Behandelaar : Hans de Bruijn
E-mail/telefoonnummer : h.debruijn@huizen.nl / 035-5281372
Datum : 27 oktober 2023
Status :

Bij behandeling van de begroting 2024 in commissie ABM op 19 oktober 2023 is helaas duidelijk geworden dat de cijfers in de geprognosticeerde balans (blz. 25) niet correct waren. In bijgaande gecorrigeerde balans zijn de wijzigingen in rood aangegeven.

Omdat deze cijfers ook doorwerken in de kengetallen als opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing, zijn ook deze aangepast. (blz. 108 en 109).

De gecorrigeerde begroting zal in de agenda worden opgenomen.

aansluiting eigen vermogen	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
Stand reserves begroting blz. 233 ev	99.819.120	103.771.334	103.836.692	103.607.640
gerealiseerd resultaat voorgaand jaar	246.723	1.320.835	4.160.245	-775.253
eigen vermogen balans blz. 25	100.065.844	105.092.169	107.996.938	102.832.388

7. Overige onderwerpen

7.1 Geprognosticeerde meerjarenbalans 2024-2027

Volgens het BBV moet in de begroting een geprognosticeerde begin- en eindbalans worden opgenomen van het begrotingsjaar en de drie jaren volgend op het begrotingsjaar. De balans ziet er als volgt uit:

Geprognosticeerde meerjarenbalans 2023-2027					
x € 1.000					
Omschrijving balansposten	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
ACTIVA					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	71.534	66.558	65.345	70.207	76.325
Financiële vaste activa	48.768	50.935	50.932	50.882	50.856
Totaal vaste activa	120.302	117.493	116.276	121.090	127.181
Vlottende activa					
Voorraden	2.676	-999	-430	-	-
Uitzettingen met een looptijd < 1 jr.	25.664	28.778	32.127	25.127	13.535
Liquide middelen	505	504	504	504	504
Overlopende activa	3.552	2.415	2.415	2.415	2.415
Totaal vlottende activa	32.397	30.698	34.616	28.046	16.454
Totaal activa	152.699	148.191	150.892	149.136	143.635
PASSIVA					
Vaste passiva					
Eigen vermogen	105.643	100.066	105.092	107.997	102.832
Gerealiseerde resultaat	246	1.320	4.160	-775	-297
Voorzieningen	30.566	30.533	26.349	25.034	24.755
Vaste schulden met een looptijd > 1 jr.	27	25	30	27	28
Totaal vaste passiva	136.483	131.944	135.631	132.282	127.318
Vlottende passiva					
Netto-vlottende schulden, met een looptijd < 1 jr.	10.637	10.516	10.827	11.133	10.986
Overlopende passiva	5.579	5.730	4.434	5.721	5.331
Totaal vlottende passiva	16.216	16.247	15.261	16.854	16.317
Totaal passiva	152.699	148.191	150.892	149.136	143.635

7.2 EMU-Saldo

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Van dit maximale tekort van 3% van Nederland is 2,5% voor de rijksoverheid en 0,5% voor alle decentrale overheden. De EMU-systematiek werkt echter op een andere manier dan het baten-lastenstelsel dat decentrale overheden hanteren. Investerings en uitgaven die worden gedekt uit reserves tellen bijvoorbeeld niet mee in de uitkomst in het baten-lastenstelsel, maar tellen wel door in het EMU-saldo. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben. Het EMU-saldo voor Huizen voor 2024 komt uit op € 4.605.000 voordelig, hetgeen overigens voor de gemeentelijke begroting geen consequenties heeft.

In onderstaande tabel is de voorgeschreven berekening van het EMU-saldo opgenomen:

EMU-saldo					
Bedragen x € 1.000					
Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-3.967	1.302	4.142	-794	-315
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	9.415	-3.336	-1.215	4.863	6.127
3. Mutatie voorzieningen	-5.837	-33	-4.184	-1.316	-279
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in	-	-	-	-	-
5. Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste	-	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo (1 - 2 + 3 - 4 - 5)	-19.219	4.605	1.173	-6.973	-6.720

D	> 0,8 - < 1,0	Matig
E	> 0,6 - < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

De gemeente Huizen hanteert het uitgangspunt dat het weerstandsvermogen tenminste “voldoende” moet zijn, ofwel een ratio van minimaal 1.

In onderstaande tabel wordt het aanwezige weerstandsvermogen afgezet tegen het benodigd weerstandsvermogen.

Tabel: weerstandsvermogen				x € 1.000
	Aanwezig weerstandsvermogen	Benodigd weerstandsvermogen	Ratio weerstandsvermogen	Beoordeling
Incidenteel	15.186	13		Uitstekend
Structureel	10.650	537	20	Uitstekend
Totaal	25.836	550	47	Uitstekend

De totale weerstandscapaciteit is 47. Dat is dus het aantal keren dat de benodigde weerstandscapaciteit past in de aanwezige weerstandscapaciteit. Omdat wellicht niet alle risico's zijn gekwantificeerd is het bedrag aan benodigd weerstandsvermogen in werkelijkheid wellicht hoger. Maar het verschil tussen aanwezig en benodigd weerstandsvermogen is dermate groot dat de niet gekwantificeerde risico's slechts een marginale invloed hebben op het beeld dat de gemeente Huizen beschikt over een meer dan uitstekend weerstandsvermogen.

Daarbij kan nog worden opgemerkt dat de algemene reserve van € 54,0 miljoen vooralsnog niet is meegerekend als incidenteel weerstandsvermogen.

Kengetallen financiële positie

De kengetallen zijn instrumenten om onderlinge verhoudingen tussen bepaalde (financiële) onderdelen van een begroting of een balans uit te drukken en helpen, in hun onderlinge samenhang, bij het verkrijgen van inzicht in de financiële positie van een gemeente. Daarmee geven deze kengetallen ook informatie over de weerbaarheid en wendbaarheid van de gemeentelijke begroting. De kengetallen zijn ook relevant bij de beoordeling of een gemeente in aanmerking komt voor een aanvullende uitkering.

Gemeenten zijn verplicht om de volgende kengetallen op te nemen in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing': netto schuldquote, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit. Deze vijf kengetallen moeten in samenhang informatie geven over de financiële positie en over de weerbaarheid en wendbaarheid van de gemeente.

Op basis van normen van het Rijk zijn de kengetallen in te delen in 3 categorieën:

- categorie A: minst risicovol
- categorie B: gemiddeld risicovol
- categorie C: meest risicovol

	Normering Rijk		
	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	< 90%	90-130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd	< 90%	90-130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20-50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
Grondexploitatie	< 20%	20-35%	> 35%
Belastingcapaciteit	< 95%	95-105%	> 105%

In onderstaande tabel zijn de kengetallen opgenomen van de gemeenten Huizen:

	Rek. 2022	Begr. 2023*	Begr. 2024	Begr. 2025	Begr. 2026	Begr. 2027
Netto schuldquote	-24%	-12%	-14%	-17%	-10%	-1%
Netto schuldquote gecorrigeerd	-63%	-57%	-56%	-59%	-53%	-43%
Solvabiliteitsratio	65%	68%	68%	72%	72%	71%
Structurele exploitatieruimte	7%	1,4%	3%	4%	0,3%	0%

Grondexploitatie	1%	-2%	-1%	0%	0%	0%
Belastingcapaciteit	105%	95%	95%	94%	93%	92%

*Kengetallen begroting 2023 zijn zoals opgenomen in de primitieve begroting 2023

Toelichting financiële kengetallen

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Ook wordt in beeld gebracht in hoeverre er sprake is van verstrekte leningen. Dit is relevant omdat er bij verstrekte leningen een risico bestaat dat deze niet worden terugbetaald. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Aangezien Huizen geen schulden heeft is er sprake van een negatief percentage. De schuldquote van **-14%** kan dan ook als “zeer goed” worden aangemerkt.

Netto schuldquote gecorrigeerd

Een oorzaak van een hoge schuldquote kan zijn dat veel van de geleende gelden doorgeleend worden. De rentelasten en aflossingen worden dan voldaan door de organisaties aan wie deze leningen zijn verstrekt. Om inzicht te krijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote gecorrigeerd met verstrekte leningen. Dit leidt tot de gecorrigeerde netto schuldquote. Deze geeft dus inzicht in het deel van de leningen waarvan de rentelasten en aflossingen drukken op de eigen organisatie. Doordat Huizen geen schulden heeft, maar juist uitleent aan met name andere gemeenten valt het gecorrigeerde percentage (**-56%**) nog gunstiger uit.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid. De solvabiliteitsratio is het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Huizen kan als zeer solvabel worden aangemerkt.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. Het kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor 2024 voldoet Huizen in de primitieve begroting aan de norm. Ook voor de jaren daarna is sprake van een structureel voordelig resultaat.

Grondexploitatie

De grondexploitatie is van belang voor de financiële positie van de gemeente, omdat de boekwaarde van de grond moet worden terugverdiend bij verkoop. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de boekwaarde van de grond) is ten opzichte van de totale (begrote) baten exclusief mutaties reserves. In totaliteit worden er geen verliezen verwacht.

Belastingcapaciteit

De ruimte die een gemeente heeft om de belastingen te verhogen, kan worden gerelateerd aan de totale woonlasten. De woonlasten bestaan uit de OZB, de rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde. De woonlasten voor een meerpersoonshuishouden worden vergeleken met het landelijk gemiddelde. Cijfers worden jaarlijks gepubliceerd door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden van de Rijksuniversiteit van Groningen (COELO). Een belastingcapaciteit van 100% betekent dat de woonlasten op het landelijk gemiddelde liggen. Met een percentage van 95% voor 2024 bevinden de Huizer woonlasten zich onder het landelijk gemiddelde. Ook voor de komende jaren is dit de verwachting.

Tot slot voldoet Huizen aan de wettelijke renterisiconorm en kasgeldlimiet voor de financiering (zie hiervoor de paragraaf ‘Financiering’).

Oordeel

De hierboven vermelde indicatoren en normen zijn een grofmazig instrument om een uitspraak te kunnen doen over de financiële positie van een gemeente. Als een indicator onvoldoende scoort of meerdere jaren op rij verslechtert, kan dit aanleiding zijn om bij te sturen. De bovenstaande indicatoren verhouden zich echter “goed tot zeer goed” tot de normen. Waarbij wel moet worden aangetekend dat de